

MATEŘSKÁ ŠKOLA PRŮHONÍČEK

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ČTYŘI ROČNÍ OBDOBÍ – SVĚT OBJEVUJEME VENKU I UVNITŘ

Přírodně orientovaný program inspirovaný pedagogikou lesních mateřských škol, respektujícím přístupem a principy Montessori pedagogiky.

Název školy

Mateřská škola Průhoníček, s.r.o.

Místo vzdělávání

Lesní 322, 252 43 Průhonice

Kapacita

18 dětí

Ředitelka

PhDr. PaedDr. Ing. arch. Nina Mainerová, Ph.D

Platnost / účinnost

od 1. 9. 2026

„Bezpečí. Příroda. Samostatnost. Radost z objevování.“

Obsah

1. Postavení dokumentu a východiska
2. Identifikační údaje školy
3. Charakteristika školy
4. Pedagogický tým
5. Podmínky vzdělávání
6. Charakteristika vzdělávacího programu
7. Vzdělávací strategie, kompetence a gramotnosti
8. Pedagogické diagnostikování a individualizace
9. Vzdělávací obsah a práce s integrovanými bloky
10. Integrovaný blok: Kořeny a bezpečí
11. Integrovaný blok: Podzim – sklízíme, proměňujeme, připravujeme se
12. Integrovaný blok: Zima – světlo, ticho, stopy a příběhy
13. Integrovaný blok: Jaro – probouzení, růst a péče
14. Integrovaný blok: Léto – voda, pohyb, cesty a oslava
15. Celoroční projekty, organizace dne a přechod do ZŠ
16. Autoevaluace školy
17. Závěrečná ustanovení a odborná východiska

Jak číst tento ŠVP

Roční období tvoří orientační rytmus programu, nikoli pevný kalendář. Integrované bloky jsou záměrně flexibilní: pedagogové je otevírají, propojují a vracejí se k nim podle aktuálního dění v přírodě, potřeb dětí, jejich zájmu a pedagogické diagnostiky.

1. Postavení dokumentu a východiska

Školní vzdělávací program (ŠVP) vymezuje dlouhodobé pedagogické směřování Mateřské školy Průhoníček. Je závazným východiskem pro plánování, realizaci a vyhodnocování předškolního vzdělávání na úrovni školy a zároveň veřejným dokumentem, který rodičům srozumitelně představuje, co škola považuje za důležité, jakým způsobem s dětmi pracuje a k jakým výsledkům učení směřuje.

Dokument je zpracován podle revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), vydaného MŠMT v prosinci 2024. MŠMT v roce 2026 posunulo povinné uvedení školních vzdělávacích programů do souladu s revidovaným RVP PV na 1. 9. 2027. MŠ Průhoníček se rozhoduje využít principy revidovaného kurikula již ve školním roce 2026/2027, tedy v přechodném období.

Vzdělávací koncepce navazuje na místní tradici přírodně orientovaného předškolního vzdělávání v Průhonicích a modernizuje ji v duchu současného kurikula. Inspirací je rytmus ročních období, pravidelný pobyt venku, prožitkové a situační učení, péče o místo, volná hra v přírodním prostředí, přiměřená autonomie dítěte a práce s reálnými materiály. Škola není v tomto dokumentu označována za lesní mateřskou školu ve smyslu právní formy; z pedagogiky lesních mateřských škol vědomě čerpá vybrané principy.

Kurikulární rámec

Revidovaný RVP PV pracuje se čtyřmi vzdělávacími oblastmi, osmi klíčovými kompetencemi a dvěma základními gramotnostmi. Důraz klade na individualizované, činnostní a integrované vzdělávání, průběžnou pedagogickou diagnostiku a formativní přístup.

Právní a kurikulární opora

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných, ve znění pozdějších předpisů.
- Revidovaný Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a aktuální metodická podpora NPI ČR.
- Standardy kvality lesních mateřských škol jako nezávazná inspirační opora pro přírodně orientované a prožitkové vzdělávání.

2. Identifikační údaje školy

Údaj	Znění / hodnota
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Čtyři roční období – svět objevujeme venku i uvnitř“
Název školy	Mateřská škola Průhoníček
Sídlo / místo vzdělávání	Lesní 322, 252 43 Průhonice
IČO	05164249
RED-IZO / IZO	691010056
Zřizovatel / provozovatel	Mateřská škola Průhoníček, s.r.o.
Ředitelka školy	PhDr. PaedDr. Ing. arch. Nina Mainerová, Ph.D.
Kontaktní e-mail	info@hvezdickova.cz
Web	www.hvezdickova.cz
Telefon	+420 777 515 515
Nejvyšší povolený počet dětí	18
Číslo jednací	
Projednáno pedagogickou radou	1. 9. 2026
Platnost dokumentu	od 1. 9. 2026
Účinnost dokumentu	od 1. 9. 2026

Proces vydání a změn ŠVP

ŠVP vydává ředitelka školy. Dokument je pravidelně vyhodnocován v rámci autoevaluace a může být aktualizován formou nové verze nebo dodatku. Změny vycházejí zejména z aktualizace právních a kurikulárních požadavků, z evaluace vzdělávacích výsledků a podmínek školy, z potřeb dětí a rodin a z profesní reflexe pedagogického týmu.

Třídní plánování není mechanickým přepisem ŠVP. Pedagogové převádějí dlouhodobé záměry do konkrétních vzdělávacích situací podle složení skupiny, aktuálních podmínek a pozorovaných potřeb jednotlivých dětí.

3. Charakteristika školy

Mateřská škola Průhoníček je malá mateřská škola v Průhonicích, jejíž profil stojí na bezpečném a osobním prostředí, blízkosti přírody a každodenním kontaktu dětí s reálným světem. Malá kapacita vytváří podmínky pro hlubší znalost každého dítěte, stabilní vztahy a pružnou individualizaci vzdělávání.

Významným zdrojem vzdělávacích příležitostí je okolní příroda a prostředí Průhonic. Přírodu nechápeme pouze jako místo pro vycházku, ale jako plnohodnotné vzdělávací prostředí. Proměny počasí, vegetace, světla, vody, půdy a života zvířat poskytují přirozený rámec pro pozorování, otázky, experimentování, pohyb, příběhy i uměleckou tvorbu.

Profil školy

Oblast	Pojetí v Mateřské škole Průhoníček
Bezpečí a vztahy	Respektující komunikace, citlivá adaptace, stabilní dospělí, srozumitelná pravidla a klima, v němž dítě může být samo sebou.
Příroda a roční rytmus	Pravidelný pobyt venku, učení v reálných situacích a sledování proměn přírody v průběhu roku.
Samostatnost	Připravené prostředí, praktický život, reálné úkoly, možnost volby a přiměřená odpovědnost.
English every day	Přirozené, nenásilné setkávání s angličtinou v rutinních situacích, hrách, písních, příbězích a činnostech.
Tvořivost a kultura	Hudba, výtvarné a dramatické činnosti, práce s přírodninami, tradiční i současné kulturní podněty.
Pohyb a zdraví	Každodenní pohyb, různorodý terén, rozvoj motoriky, péče o tělo a zdravé životní návyky.
Udržitelnost	Péče o místo, rostliny a živočichy, šetrné zacházení s věcmi a praktické zkušenosti s odpovědným jednáním.

Děti a skupina

Škola vzdělává děti předškolního věku v heterogenní skupině. Heterogenitu vnímáme jako přirozený zdroj sociálního učení: mladší děti mohou pozorovat starší, starší získávají příležitosti k pomoci a odpovědnosti. Požadavky a nabídka činností jsou diferencovány podle věku, vývojové úrovně, zájmů a individuálních potřeb dítěte.

Dětem v povinném předškolním vzdělávání škola poskytuje cílenou podporu školní připravenosti. Dětem s odlišným mateřským jazykem, speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádným nadáním je vzdělávání přizpůsobováno v souladu s právními předpisy a doporučeními školských poradenských zařízení.

Historie, umístění a přírodní prostředí školy

Mateřská škola Průhoníček navazuje na tradici přírodně orientovaného předškolního vzdělávání, které v místním prostředí rozvíjí od svého vzniku. Její vzdělávací koncepce dlouhodobě vychází z přesvědčení, že přímý kontakt s přírodou představuje důležitou součást harmonického rozvoje dítěte. Významným vzdělávacím potenciálem školy je přírodní a kulturní prostředí Průhonic, zejména Průhonický park, Botanická zahrada a další dostupné přírodní lokality. Toto prostředí nabízí dětem příležitosti k poznávání rostlin a živočichů, sledování proměn ročních období, rozvoji pohybových dovedností a získávání praktických zkušeností.

Příroda je vnímána jako otevřené vzdělávací prostředí, v němž se přirozeně propojují všechny oblasti předškolního vzdělávání. Děti zde prostřednictvím hry, pozorování, experimentování a spolupráce poznávají okolní svět a rozvíjejí odpovědný vztah k životnímu prostředí.

Vzdělávací činnosti v přírodním prostředí jsou vhodně doplňovány aktivitami v interiéru školy, které poskytují prostor pro soustředěnou individuální práci, tvořivost, odpočinek a společné činnosti.

Prostorové uspořádání a charakteristika třídy

Mateřská škola Průhoníček má nejvyšší povolenou kapacitu 18 dětí. Vzdělávání probíhá v heterogenní skupině, která umožňuje přirozené soužití dětí různého věku, vzájemnou pomoc, napodobování a rozvoj sociálních vztahů.

Vnitřní prostředí školy je koncipováno jako bezpečné, estetické a podnětné. Zahnuje prostory pro spontánní hru, individuální a skupinové vzdělávací činnosti, tvořivé aktivity, stravování, hygienu a odpočinek.

Při uspořádání vzdělávacího prostředí škola vychází z respektujícího přístupu a inspirované principy Montessori pedagogiky. Pomůcky a materiály jsou přiměřeně dostupné dětem a podporují jejich samostatnost, soustředění, odpovědnost a schopnost dokončovat započatou činnost.

Prostředí je průběžně přizpůsobováno věkovému složení skupiny, individuálním potřebám dětí a aktuálním vzdělávacím záměrům.

Venkovní prostředí tvoří významnou součást každodenního vzdělávání a poskytuje příležitosti k volnému pohybu, pozorování přírody, badatelským činnostem, praktickým zkušenostem a tvořivé hře.

4. Pedagogický tým

Pedagogický tým vytváří podmínky pro bezpečné, podnětné a individualizované vzdělávání. Učitel není vnímán jako hlavní zdroj hotových odpovědí, ale jako průvodce: pozoruje dítě, připravuje prostředí, zachycuje jeho otázky, nabízí přiměřené výzvy, pomáhá pojmenovat zkušenost a podporuje dítě při hledání vlastních řešení.

Personální zajištění předškolního vzdělávání

Pedagogický tým mateřské školy tvoří pedagogičtí pracovníci zajišťující vzdělávání dětí v souladu s požadavky platných právních předpisů. Organizace jejich práce vychází z počtu a věkového složení dětí, délky provozu školy, vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí a charakteru realizovaných činností.

Pedagogové vzájemně spolupracují při plánování vzdělávací nabídky, pedagogickém diagnostikování, vyhodnocování pokroků dětí a komunikaci se zákonnými zástupci.

Při organizaci vzdělávacích činností, zejména při pobytu mimo areál školy, je zajišťován odpovídající pedagogický dohled a bezpečnost dětí.

Podle aktuálních vzdělávacích potřeb mohou být do podpory dětí zapojeni další pedagogičtí pracovníci, zejména asistenti pedagoga, případně odborní pracovníci spolupracující se školou.

Ředitelka školy odpovídá za pedagogické vedení, organizaci a kvalitu předškolního vzdělávání, podporuje profesní rozvoj zaměstnanců a vytváří podmínky pro jejich vzájemnou spolupráci.

Profesní principy týmu

- Respektujeme důstojnost dítěte a používáme srozumitelnou, neponižující a věkově přiměřenou komunikaci.
- Pozorujeme dítě v běžných situacích a vycházíme z jeho silných stránek, potřeb a aktuálního vývojového období.
- Vytváříme rovnováhu mezi volnou hrou, spontánním učením, nepřímými řízenými situacemi a cíleně vedenými činnostmi.
- Podporujeme samostatnost a nevykonáváme za dítě úkoly, které může s přiměřenou podporou zvládnout samo.
- Pracujeme týmově, sdílíme pozorování a sjednocujeme důležité postupy vůči dětem.
- Bezpečnost chápeme jako aktivní práci s rizikem: děti učíme rozpoznávat nebezpečí, používat pravidla a postupně získávat kompetenci bezpečně jednat.
- Pravidelně reflektujeme vlastní pedagogickou práci a plánujeme profesní rozvoj.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Profesní rozvoj se zaměřuje zejména na revidovaný RVP PV a práci s očekávanými výsledky učení, pedagogickou diagnostiku a formativní přístup, respektující komunikaci, přírodně orientovanou a venkovní pedagogiku, první pomoc a bezpečnost venku, inkluzivní vzdělávání, podporu dětí s odlišným mateřským jazykem, předškolní přípravu a podle potřeb školy také Montessori principy a metodiku přirozené jazykové podpory.

Týmová kultura

Kvalita programu nevzniká pouze z dobře napsaného dokumentu. Vzniká každodenním profesním rozhodováním, společnou reflexí a schopností týmu měnit prostředí a nabídku podle toho, co děti skutečně potřebují.

Role ředitelky

Ředitelka školy vytváří pedagogickou vizi, zajišťuje soulad ŠVP s právními a kurikulárními požadavky, podporuje bezpečné pracovní klima, plánuje profesní rozvoj týmu a vytváří systém autoevaluace. Zajišťuje také podmínky pro spolupráci s rodinami a návaznost předškolního a základního vzdělávání.

5. Podmínky vzdělávání

5.1 Psychosociální podmínky

Základním předpokladem učení je subjektivní pocit bezpečí. Dítě potřebuje zažívat přijetí, předvídatelnost, možnost ovlivnit přiměřenou část svého dne a jistotu, že se může obrátit na dospělého. Pedagogové vytvářejí podporující klima založené na respektu, důvěře, toleranci a vzájemné pomoci.

- Dítě má právo na vlastní tempo adaptace, odpočinku, jídla i zapojování do činností v mezích provozních a bezpečnostních možností.
- Pravidla soužití jsou krátká, srozumitelná a pokud je to možné, vytvářena společně s dětmi.
- Emoce nejsou trestány. Pedagog pomáhá dítěti emoci pojmenovat a hledat bezpečný způsob jejího vyjádření.
- Ve vzdělávání minimalizujeme zbytečný spěch, srovnávání a soutěživost. Oceňujeme úsilí, strategie, spolupráci a pokrok.
- Dítě má možnost vyhledat klid, soukromí nebo přiměřeně snížit množství podnětů.

Součástí vzdělávací koncepce školy je pravidelné využívání dostupných přírodních lokalit v okolí mateřské školy. Pedagogové vybírají místa s ohledem na vzdělávací záměry, aktuální počasí, bezpečnostní podmínky a možnosti konkrétní skupiny dětí.

Při pobytu venku děti využívají přírodniny, jednoduché badatelské a pracovní pomůcky, pozorovací materiály a další předměty podporující samostatné objevování.

Škola vytváří podmínky pro dlouhodobé přírodní projekty, například sledování proměn vybraného stromu, pěstování rostlin, pozorování počasí a poznávání životních cyklů rostlin a živočichů.

5.2 Adaptace a spolupráce s rodinou

Adaptace je individuální proces. Škola vychází z principu postupného navazování vztahu dítě–pedagog–prostředí a inspiruje se berlínským adaptačním modelem. V prvních dnech může být podle dohody přítomen rodič; následně jsou zařazována krátká odloučení a doba pobytu se prodlužuje podle reakcí dítěte. Cílem není rychlá, ale bezpečná adaptace.

Spolupráce s rodinou je partnerská. Rodiče získávají srozumitelné informace o průběhu vzdělávání a vývoji dítěte, mohou sdílet důležité informace a po dohodě se účastnit vybraných akcí. Individuální rozhovory o pokroku dítěte probíhají průběžně a nejméně v klíčových přechodových obdobích.

5.3 Organizace vzdělávání

Denní režim má stabilní orientační body, ale zůstává pružný. Delší časové bloky umožňují dětem dokončit hru, soustředit se na práci, pobývat venku bez zbytečných přesunů a reagovat na aktuální dění. Pobyt venku není „přestávkou“ od vzdělávání; je jeho pravidelnou součástí.

Činnosti probíhají individuálně, ve dvojicích, v malých skupinách i společně. Pedagog volí formu podle cíle a situace. Nabídka zahrnuje dostatek volné hry, která je v předškolním věku zásadním prostorem pro učení, sociální vyjednávání, fantazii a sebeřízení.

5. Podmínky vzdělávání – pokračování

5.4 Životaspráva, pohyb a odpočinek

Režim respektuje biologické potřeby dítěte. Děti mají pravidelný pitný režim, pestrou stravu, dostatek pohybu a možnost odpočinku podle individuální potřeby. Při stolování jsou vedeny k samostatnosti, kultuře stolování a vnímání vlastního hladu a sytosti; dítě není nuceno do jídla.

Pohyb je přirozeně integrován do dne. Přírodní prostředí nabízí nerovný terén, kořeny, svahy, klády, různé povrchy a vzdálenosti, které umožňují rozvíjet rovnováhu, koordinaci, sílu, vytrvalost a prostorovou orientaci. Nabídka je přizpůsobena možnostem dítěte a aktuálním podmínkám.

5.5 Věcné a přírodní podmínky

Vnitřní prostředí je logicky členěné a podporuje orientaci dítěte. Pomůcky a materiály jsou pokud možno dostupné v jeho dosahu, mají své místo a umožňují samostatné použití. Preferujeme kvalitní, otevřeně použitelné a reálné materiály před nadměrným množstvím jednorázových hraček.

Venkovní prostředí a okolní příroda slouží jako druhá učebna. Využíváme pozorování skutečných jevů, práci s přírodninami, zahradničení, jednoduché pracovní činnosti, smyslové zkoumání, orientaci v místě a sezónní proměny. Výpravy jsou předem přiměřeně posouzeny z hlediska počasí, terénu a potřeb konkrétní skupiny.

5.6 Bezpečnost a přiměřené výzvy

Bezpečné prostředí neznamená prostředí bez jakékoli výzvy. Děti se postupně učí odhadovat vlastní síly, zastavit se, požádat o pomoc, používat nástroje a ochranné pomůcky, pohybovat se v terénu a reagovat na pokyny v rizikové situaci. Pedagog rozlišuje nepřijatelné nebezpečí a přiměřenou výzvu, která může být důležitou příležitostí k učení.

Princip pro venkovní vzdělávání

Podmínky volíme tak, aby byly „bezpečné v potřebné míře“, nikoli sterilní. Smyslem je postupně rozvíjet dětskou kompetenci bezpečně jednat v reálném světě.

5.7 Digitální prostředí

Digitální kompetenci rozvíjíme účelně a věkově přiměřeně. Digitální technologie nejsou cílem samy o sobě a nenahrazují přímou zkušenost. Mohou sloužit například k fotografickému záznamu proměny rostliny, poslechu zvuků, jednoduchému dokumentování projektu, práci s mapou či k ověřování otázky, kterou děti položily. Doba u obrazovky je v předškolním věku omezoována ve prospěch pohybu, hry, mezilidského kontaktu a zkušenosti se skutečnými předměty.

5.8 Specifika vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola při vzdělávání dětí mladších tří let respektuje jejich specifické vývojové, psychické, fyziologické a sociální potřeby. Důraz je kladen zejména na pocit bezpečí, stabilní vztah s pedagogem, citlivou adaptaci, předvídatelný denní rytmus, dostatek spontánní hry a možnost individuálního odpočinku.

Vzdělávací nabídka vychází především ze smyslového poznávání, pohybu, nápodoby, opakování a praktických každodenních činností.

Pedagogové podporují postupný rozvoj sebeobsluhy, komunikace, sociálních vztahů a samostatnosti, přičemž respektují individuální tempo a aktuální možnosti dítěte.

Organizace vzdělávání, vybavení prostředí a míra podpory jsou přizpůsobovány potřebám nejmladších dětí a platným požadavkům na jejich bezpečnost a péči.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Vize: Dítě, které se cítí bezpečně, má chuť objevovat svět, důvěřuje svým schopnostem, umí spolupracovat a vnímá, že je součástí přírody i lidského společenství.

6.1 Cíle programu

- podporovat zdravý tělesný, psychický, sociální a emoční rozvoj dítěte v souladu s jeho individuálními možnostmi;
- vytvářet pevné základy klíčových kompetencí, čtenářské a matematické gramotnosti prostřednictvím smysluplných situací;
- rozvíjet samostatnost, seberegulaci, schopnost volby, odpovědnost a důvěru ve vlastní schopnosti;
- budovat pozitivní vztah k přírodě založený na pravidelné zkušenosti, nikoli pouze na informacích;
- podporovat jazyk, komunikaci, vyprávění, předčtenářské a předmatematické dovednosti v každodenních činnostech;
- umožňovat dětem tvořit, experimentovat, spolupracovat, hledat řešení a reflektovat vlastní zkušenost;
- vytvářet přirozený a pozitivní vztah k angličtině bez tlaku na výkon;
- připravovat děti na přechod do základní školy zejména rozvojem autonomie, pozornosti, komunikace, motoriky, myšlení a sociální zralosti.

6.2 Základní pedagogické principy

Oblast	Pojetí v Mateřské škole Průhonicek
Dítě jako aktivní účastník	Dítě není pasivním příjemcem programu. Ptá se, zkoumá, volí, tvoří, navrhuje, zkouší a spolu s pedagogem reflektuje zkušenost.
Učení v souvislostech	Jazyk, matematika, pohyb, příroda, kultura i vztahy se propojují v reálných situacích a projektech.
Roční rytmus	Roční období dávají programu přirozený rámec. Téma vzniká ze skutečné změny počasí, krajiny, života rostlin a živočichů i kulturních tradic.
Pobyt venku	Venkovní prostředí je pravidelně využíváno k volné hře, pohybu, pozorování, badatelské práci, tvoření i odpočinku.
Připravené prostředí	Materiály, pomůcky a pravidla umožňují dítěti co nejvíce věcí zvládat samostatně.
Formativní přístup	Dítě získává konkrétní zpětnou vazbu, učí se vnímat pokrok a postupně reflektovat, co se mu daří a co chce ještě zkoušet.
Partnerská spolupráce	Rodina je důležitým partnerem školy; informace o dítěti jsou sdíleny citlivě, konkrétně a s respektem k soukromí.

6.3 Odborné zdůvodnění přírodně orientovaného pojetí

Přírodně orientované předškolní programy jsou spojovány s častějšími příležitostmi k pohybu, motorickému rozvoji, tvořivé hře, budování vztahu k přírodě a v některých studiích také s přínosy pro pohodu, odolnost nebo pozornost. Výsledky výzkumů nejsou ve všech oblastech jednotné a kvalita důkazů je různá; program proto nestaví na slibu konkrétního „výkonového efektu“, ale na kvalitě zkušeností, kterou přírodní prostředí nabízí.

7. Vzdělávací strategie, kompetence a gramotnosti

Vzdělávací strategie představují opakovaně používané způsoby pedagogické práce, které vedou k rozvoji očekávaných výsledků učení. V Průhoníčku se kombinují spontánní, nepřímé řízení i cíleně vedené aktivity. Pedagog vědomě využívá prožitkové, situační, kooperativní a sociální učení, experimentování, badatelské otázky, příběh, modelování, praktické činnosti a reflexi.

Kompetence / gramotnost	Jak ji systematicky rozvíjíme
Kompetence k učení	Dáváme čas na soustředění, pokus a omyl; vracíme se k jevům v různých obdobích; podporujeme otázky a praktické využití zkušenosti.
Komunikační	Vedeme rozhovor, vyprávíme a čteme příběhy, učíme děti naslouchat, formulovat otázku, domluvu, instrukci i vlastní názor.
Osobnostní a sociální	Podporujeme sebeznalost, emoce, hranice, empatii, žádost o pomoc, spolupráci a bezpečné řešení konfliktů.
K občanství a udržitelnosti	Děti spoluvytvářejí pravidla, pečují o společné místo, rostliny a živočichy a zažívají důsledky šetrného či nešetrného jednání.
K podnikavosti a pracovní	Dítě plánuje jednoduchý záměr, připraví si materiál, dokončuje činnost, pracuje s reálnými nástroji a oceňuje úsilí druhých.
K řešení problémů	Nabízíme otevřené úkoly, konstrukční výzvy, experimenty a skutečné situace, v nichž lze zkoušet více cest a ověřovat řešení.
Kulturní	Setkáváme se s hudbou, výtvarným uměním, dramatem, tradicemi a rozmanitými kulturními projevy; děti samy tvoří a sdílejí.
Digitální	Technologie používáme jako účelný nástroj k poznávání, dokumentaci nebo jednoduchému informatickému myšlení; učíme děti vnímat přínosy i rizika.
Čtenářská gramotnost	Pravidelně předčítáme, pracujeme s obrazem, příběhem, významem, předvídaním, symboly a vlastní tvorbou dětí.
Matematická gramotnost	Počítáme, třídíme, měříme, porovnáváme, orientujeme se v prostoru a čase a hledáme pravidelnosti v reálných situacích.

Typické vzdělávací strategie

- volná hra s dostupnými a otevřenými materiály;
- pozorování a dlouhodobé sledování přírodních jevů;
- badatelský cyklus: všimnout si – položit otázku – odhadnout – zkoušet – pozorovat – sdílet;
- praktický život a reálné pracovní úkoly;
- příběh, předčítání, rozhovor a dramatizace;
- pohybová zkušenost v různém terénu;
- kooperativní úkoly v malých skupinách;
- výtvarné, hudební a konstrukční vyjádření zkušenosti;
- formativní zpětná vazba a krátká reflexe dítěte.

8. Pedagogické diagnostikování a individualizace

Pedagogické diagnostikování je průběžné a funkční. Neslouží k nálepkování ani k porovnávání dětí mezi sebou. Pedagog sbírá informace proto, aby lépe porozuměl tomu, co dítě již zvládá, co je jeho zájem, co mu pomáhá a jakou další přiměřenou výzvu mu nabídnout.

8.1 Zdroje informací

- pozorování dítěte při volné hře, sebeobsluze, komunikaci, pobytu venku a společné činnosti;
- ukázky práce, kresby, konstrukce, fotografie procesu a dětské výroky;
- rozhovor s dítětem a jednoduchá sebereflexe;
- průběžné záznamy pedagoga a portfolio dítěte;
- informace od rodičů a podle potřeby doporučení školského poradenského zařízení;
- v odůvodněných případech vhodné diagnostické nástroje používané kvalifikovaně a jako doplněk, nikoli náhrada profesního pozorování.

8.2 Cyklus individualizace

Krok	Pedagogická otázka
1. Pozoruji	Co dítě dělá samostatně? Co opakuje? Co ho zajímá? Kde se zastavuje nebo vyhýbá situaci?
2. Vyhodnocuji	Jaké schopnosti a strategie dítě používá? Jaký může být jeho nejbližší dosažitelný krok?
3. Plánuji	Upravím prostředí, materiál, délku, obtížnost, sociální uspořádání nebo způsob podpory.
4. Nabízím	Dítě dostává příležitost zkoušet a volit. Pedagog pomáhá právě tolik, kolik je potřeba.
5. Reflektuji	Sleduji změnu a rozhoduji, zda podporu ponechat, zmenšit, rozšířit nebo změnit.

8.3 Podpora různých vzdělávacích potřeb

U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení a platných právních předpisů. Podpůrná opatření se promítají do prostředí, komunikace, organizace a vzdělávací nabídky. Nadaným dětem jsou nabízeny otevřené problémy, hlubší badatelské otázky a možnost rozvíjet vlastní projekt.

Děti s odlišným mateřským jazykem získávají významnou podporu prostřednictvím názornosti, gest, rutinních situací, obrazových opor, hry, dialogu a bezpečného vztahu. Přirozená angličtina ve škole není na úkor podpory českého jazyka; český jazyk je cíleně rozvíjen jako základ porozumění a úspěšného přechodu do základního vzdělávání.

8.4 Předškoláci a školní připravenost

Předškolní příprava není oddělenou „malou školou“. Cíleně rozvíjíme zejména soustředění, sebeobsluhu, schopnost přijmout instrukci, vytrvat a dokončit přiměřený úkol, jemnou motoriku a grafomotoriku, jazyk, fonologické uvědomování, předčtenářské a předmatematické představy, prostorovou orientaci, spolupráci a emoční regulaci. Pracovní list je pouze jednou z mnoha možných forem a není těžištěm programu.

8.5 Individuální vzdělávání dětí

Mateřská škola umožňuje plnění povinného předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání v souladu s § 34b školského zákona. Zákonným zástupcům individuálně vzdělávaného dítěte poskytuje informace o oblastech, v nichž má být dítě vzděláváno, a seznamuje je s očekávanými výsledky učení vycházejícími z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Škola ověřuje úroveň osvojování očekávaných výsledků učení dítěte v termínech stanovených školním řádem. Ověřování probíhá přiměřenou, věkově odpovídající formou, zejména prostřednictvím rozhovoru, hry, praktických činností a pozorování dítěte.

Na základě výsledků ověření poskytují pedagogové zákonným zástupcům doporučení pro další vzdělávání a rozvoj dítěte.

Škola vede odpovídající dokumentaci o průběhu ověřování a postupuje v souladu s právními předpisy.

9. Vzdělávací obsah a práce s integrovanými bloky

Revidovaný RVP PV vyžaduje vzdělávací obsah uspořádaný do flexibilních integrovaných bloků. Hvězdičková proto nepoužívá pevný měsíční seznam témat, který by musel být každý rok realizován ve stejném pořadí. Roční období poskytují orientační strukturu, ale pedagogové reagují na skutečné počasí, události, otázky dětí a pedagogickou diagnostiku.

Každý blok propojuje čtyři vzdělávací oblasti RVP PV: Dítě a jeho tělo (DJT), Dítě a jeho psychika (DJP), Dítě, ten druhý a společnost (DDS) a Dítě a svět (DAS). Uvedené očekávané výsledky učení jsou výběrem typických směrů; pedagog může podle situace pracovat i s dalšími OVU revidovaného RVP PV.

Pět flexibilních integrovaných bloků

Integrovaný blok	Charakteristika
Kořeny a bezpečí	Vztahy, adaptace, naše místo, tělo a potřeby, pravidla, samostatnost. Otevírá školní rok, ale vrací se kdykoliv při změně skupiny nebo potřeb dítěte.
Podzim – sklízíme, proměňujeme, připravujeme se	Plody, barvy, semena, půda, sklizeň, počasí, stěhování a příprava živočichů, řemesla a materiály.
Zima – světlo, ticho, stopy a příběhy	Světlo a tma, teplo a chlad, voda–led–sníh, stopy, zimní krajina, tradice, vztahy a pomoc.
Jaro – probouzení, růst a péče	Klíčení, růst, voda, půda, mláďata, opylování, koloběhy, péče o zahradu a okolí, jarní tradice.
Léto – voda, pohyb, cesty a oslava	Voda, hmyz, louka, dlouhý den, orientace, cestování, bezpečí, společné projekty, přechod do školy a zakončení roku.

Jak pedagog s bloky pracuje na úrovni třídy

- Volí z bloku záměr a očekávané výsledky učení podle aktuálních potřeb skupiny a jednotlivých dětí.
- Vychází z konkrétní situace: skutečné změny v přírodě, otázky dítěte, nalezeného předmětu, události v komunitě nebo společného problému.
- Připravuje prostředí a nabídku činností, nikoli povinnou jednotnou aktivitu pro všechny.
- Zachovává prostor pro spontánní hru a neplánované učení; hodnotnou situaci rozvíjí i tehdy, když nebyla v týdenním plánu.
- Po realizaci stručně reflektuje, co děti skutečně dělaly a jaké výsledky učení se projeví; z reflexe vychází další plánování.

Roční rytmus ≠ školní kalendář

Když přijde první sníh v listopadu, pracujeme se sněhem v listopadu. Když je únor bez sněhu, nevytváříme umělé „zimní téma“ jen proto, že je v plánu. Kurikulum se opírá o realitu, kterou dítě právě zažívá.

10. Kořeny a bezpečí

„Patřím sem. Zním své místo, lidi kolem sebe a dokážu postupně pečovat o sebe i o společný prostor.“

Cíl bloku

Tento blok podporuje bezpečnou adaptaci, orientaci v prostředí, vztahy, sebeobsluhu a vznik skupinové kultury. Dítě získává zkušenost, že jeho potřeby jsou vnímány, zároveň postupně objevuje hranice a pravidla společného života.

Příklady vzdělávacích situací a témat

- Kdo jsem a co potřebuji; moje tělo, smysly a signály těla.
- Moje školka a moje místo: kde co najdu, jak se o prostředí staráme, kam ukládáme věci.
- Jména, přátelství, společná hra, jak požádat o pomoc a jak odmítnout nepříjemnou situaci.
- Pravidla bezpečného pohybu ve třídě, na zahradě a při vycházce.
- Praktický život: oblékání, nalévání, stolování, úklid, péče o pomůcky.
- Mapa okolí školky a první orientační body; cesta, park, stromy, brána, bezpečná místa.
- Pozorování „našeho stromu“ nebo jiného stálého místa v průběhu roku.

Očekávaný výsledek učení dle RVP PV

Oblast	Kód OVU	Směřování v integrovaném bloku
Dítě a jeho psychika	DJP-SAE-000-PV1-001	Postupně zvládá odloučení od blízkých a dokáže být aktivní bez jejich trvalé opory.
Dítě a jeho psychika	DJP-SAE-000-PV1-002	Orientuje se v základních emocích a učí se je pojmenovat.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ASO-000-PV1-002	Začleňuje se do skupiny a hledá své místo ve společné činnosti.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ASO-000-PV1-005	Navazuje a udržuje dětská přátelství.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ZEH-000-PV1-003	Spolupodílí se na tvorbě pravidel soužití.
Dítě a jeho tělo	DJT-PZI-000-PV1-001	Rozvíjí sebeobsluhu v běžných každodenních situacích.
Dítě a jeho tělo	DJT-PZI-000-PV1-003	Využívá příležitosti k samostatnosti.
Dítě a svět	DAS-PSP-000-PV1-001	Orientuje se v mateřské škole a jejím blízkém okolí.
Dítě a svět	DAS-BCH-000-PV1-001	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikové situaci.

Klíčové kompetence a gramotnosti

Nejvýraznější: osobnostní a sociální, komunikační, k občanství a udržitelnosti, k učení. Čtenářská gramotnost se rozvíjí zejména prostřednictvím jmen, piktogramů a příběhů; matematická prostřednictvím orientace v prostoru, posloupnosti denního režimu a třídění osobních věcí.

Přírodní a venkovní rozměr

Krátké výpravy po okolí, hledání orientačních bodů, společné pojmenování bezpečných a rizikových míst, péče o stálé přírodní místo. Dítě se učí základní pravidla skupiny venku a rozpoznává, kdy potřebuje pomoc.

Jazykové příležitosti

Angličtina se objevuje v jednoduchých rutinách: greetings, names, body parts, feelings, classroom objects, simple requests. Důraz je na porozumění a bezpečnou zkušenost, nikoli výkon.

Pedagogická reflexe

Pedagog sleduje zejména adaptaci, schopnost přijmout podporu, postupnou samostatnost, navazování vztahů a orientaci v prostředí. Podle pozorování upravuje délku pobytu, množství podnětů i míru pomoci.

11. Podzim – sklízíme, proměňujeme, připravujeme se

„Příroda mění barvy, vydává plody a připravuje se na zimu. Učíme se všímát si proměny, třídit, porovnávat a pečovat.“

Cíl bloku

Blok využívá podzimní proměny jako přirozenou laboratoř. Děti sledují barvy, tvary, plody, semena, půdu a počasí, pracují s materiály, třídí, měří a zpracovávají sklizeň. Současně si všímají, jak se na zimu připravují lidé, rostliny a živočichové.

Příklady vzdělávacích situací a témat

- Sklizeň ovoce a zeleniny, ochutnávky, krájení, vážení a jednoduché recepty.
- Semeno a plod: sběr, třídění, porovnávání, počítání, uchovávání a výsev vybraných semen.
- List jako „dokument změny“: barvy, žilnatina, velikost, otisk, rozklad.
- Půda, bláto a voda: co vsakuje, co drží vodu, co se mění po dešti.
- Živočichové na podzim: zásoby, migrace, úkryty, změny chování.
- Vítr, déšť, délka dne a vhodné oblečení; co nám tělo říká o chladu a teple.
- Práce s dřevem, hlinou, vlnou, listím a dalšími přírodními materiály.
- Místní tradice a podzimní slavnosti podle kulturního kontextu rodin a obce.

Očekávaný výsledek učení dle RVP PV

Oblast	Kód OVU	Směrování v integrovaném bloku
Dítě a svět	DAS-ZPO-000-PV1-001	Všímá si změn v přírodě a přizpůsobuje jim své jednání.
Dítě a svět	DAS-PSP-000-PV1-002	Rozlišuje a pojmenovává vybrané objekty živé a neživé přírody.
Dítě a svět	DAS-PSP-000-PV1-003	Porovnává vlastnosti přírodních objektů.
Dítě a jeho psychika	DJP-PMP-000-PV1-001	Třídí, páruje a kombinuje objekty podle vlastností.
Dítě a jeho psychika	DJP-PMP-000-PV1-008	Poměřuje a porovnává míru objektů.
Dítě a jeho tělo	DJT-PZI-000-PV1-002	Zvládá jednoduché pracovní úkony s materiály a nástroji.
Dítě a jeho tělo	DJT-TSB-000-PV1-003	Rozlišuje prostřednictvím všech smyslů.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ZKV-000-PV1-004	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ZEH-000-PV1-002	Zachází šetrně s věcmi a vnímá jejich hodnotu.

Klíčové kompetence a gramotnosti

Kompetence k učení, k řešení problémů, pracovní a podnikavost, k občanství a udržitelnosti. Matematická gramotnost: třídění, porovnávání, měření a počet; čtenářská: popis, příběh, práce s obrazovou dokumentací a symboly.

Přírodní a venkovní rozměr

Ve venkovním prostředí děti sbírají materiál pouze v přiměřeném množství a učí se respektovat živé organismy. Sledují stejné místo opakovaně a vytvářejí časovou řadu změn. Jednoduché pracovní činnosti probíhají s jasnými bezpečnostními pravidly.

Jazykové příležitosti

Autumn colours, fruits and vegetables, weather, clothing, counting natural objects, action songs. Angličtina vstupuje do reálné situace – dítě např. vybírá, třídí, ochutnává nebo hledá předmět podle jednoduché instrukce.

Pedagogická reflexe

Pedagog sleduje, zda děti dokážou pozorovat detail, porovnávat a vytvářet vlastní kategorie, jak používají nástroje a zda přenášejí zkušenost do další situace.

12. Zima – světlo, ticho, stopy a příběhy

„Když se svět ztiší, můžeme pozorovat to, co jindy uniká: světlo, stopu, proměnu vody i sílu vztahů.“

Cíl bloku

Zimní blok propojuje fyzikální zkušenost s vodou a teplotou, smyslové pozorování, pohyb v náročnějších podmínkách, péči o zdraví, zimní život živočichů a kulturní tradice. Významným tématem je také sounáležitost, pomoc, světlo a společný příběh.

Příklady vzdělávacích situací a témat

- Voda, led, sníh, pára: pozorování skupenství, tání, mrznutí a jednoduché pokusy.
- Stopy lidí a zvířat; kdo tudy prošel, co můžeme odvodit a co je jen naše hypotéza.
- Světlo a stín, délka dne, bezpečné světelné zdroje, odrazy a barvy.
- Jak chráníme tělo před chladem; vrstvení oblečení, pohyb a odpočinek.
- Zimní krajina jako prostor pro zvuk, ticho, rytmus, kresbu a fotografický záznam.
- Péče o ptáky a pozorování, kdy je lidská pomoc pro živočichy vhodná a kdy ne.
- Adventní a zimní tradice, příběhy rodin, hudba, zpěv, dramatizace a společná tvorba.
- Stavby ze sněhu nebo přírodních materiálů, konstrukční úkoly a spolupráce.

Vybrané očekávané výsledky učení

Oblast	Kód OVU	Směřování v integrovaném bloku
Dítě a svět	DAS-PSP-000-PV1-004	Rozpoznává a pojmenovává některé přírodní jevy a děje.
Dítě a svět	DAS-BCH-000-PV1-004	Zná způsoby ochrany v rizikových přírodních podmínkách.
Dítě a jeho tělo	DJT-FZD-000-PV1-001	Rozvíjí vytrvalost, sílu a odolnost přiměřeně svým možnostem.
Dítě a jeho tělo	DJT-OZD-000-PV1-002	Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí.
Dítě a jeho psychika	DJP-MOP-000-PV1-005	Rozlišuje příčinu a důsledek v praktické situaci.
Dítě a jeho psychika	DJP-MOP-000-PV1-010	Ověřuje správnost řešení při pokusu nebo konstrukční činnosti.
Dítě a jeho psychika	DJP-PDO-000-PV1-002	Rozumí předčítanému textu a soustředěně sleduje děj.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ZKV-000-PV1-001	Vyjadřuje se hudbou, zpěvem a pohybem.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-SLK-000-PV1-002	Spolupodílí se na udržování regionálních a rodinných tradic.

Klíčové kompetence a gramotnosti

Kompetence k řešení problémů, k učení, kulturní, komunikační a osobnostní a sociální. Čtenářská gramotnost je rozvíjena příběhem a interpretací; matematická měřením času, teploty, množství a porovnáváním délky či velikosti.

Přírodní a venkovní rozměr

Venkovní pobyt se přizpůsobuje počasí a bezpečnosti. Děti získávají zkušenost s kluzkým povrchem, chladem, sněhem nebo mokrem pod aktivním vedením pedagogů. Učí se rozpoznat, kdy potřebují přidat vrstvu, zahřát se, napít nebo změnit tempo.

Jazykové příležitosti

Winter, cold/warm, water/ice/snow, light/dark, animal tracks, simple winter songs and story vocabulary. Přirozeně používáme krátké fráze v pohybu a při experimentu.

Pedagogická reflexe

Pedagog sleduje schopnost dítěte předvídat, odhadnout příčinu, bezpečně jednat v proměnlivých podmínkách, spolupracovat a vyjádřit zkušenost slovem, pohybem nebo tvorbou.

13. Jaro – probouzení, růst a péče

„Co roste, potřebuje čas, světlo, vodu a péči. Stejně jako dítě.“

Cíl bloku

Jarní blok staví na dlouhodobém pozorování růstu, návratu živočichů, proměně půdy a vody a na aktivní péči o živé prostředí. Děti mají příležitost plánovat, sázet, měřit, zaznamenávat, čekat a nést přiměřenou odpovědnost za živý organismus.

Příklady vzdělávacích situací a témat

- Klíčení semen: co semeno potřebuje, co se stane bez vody, světla nebo vhodné teploty.
- Záhon nebo nádoba: příprava půdy, výsev, zalévání, průběžné pozorování a sklizeň.
- Pupy, květy, listy: časová řada a kresba pozorování.
- Život drobných živočichů, hmyzu a ptáků; respekt k živým organismům a jejich prostředí.
- Voda v krajině: kaluž, déšť, odtok, vsakování, šetření vodou.
- Jarní úklid místa a péče o okolí; co do přírody patří a co ne.
- Jarní tradice, barvy, hudba, dramatizace a práce s přírodními barvivy.
- Společný projekt „od semínka k rostlině“ s fotografickou nebo kreslenou dokumentací.

Vybrané očekávané výsledky učení

Oblast	Kód OVU	Směřování v integrovaném bloku
Dítě a svět	DAS-ZPO-000-PV1-005	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.
Dítě a svět	DAS-ZPO-000-PV1-003	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.
Dítě a svět	DAS-ZPO-000-PV1-006	Respektuje různé formy života.
Dítě a jeho psychika	DJP-MOP-000-PV1-005	Hledá souvislost mezi příčinou a důsledkem.
Dítě a jeho psychika	DJP-PMP-000-PV1-002	Uspořádává objekty a děje podle kritérií včetně času.
Dítě a jeho psychika	DJP-JAR-000-PV1-007	Vypráví jednoduchý děj nebo průběh vlastní zkušenosti.
Dítě a jeho tělo	DJT-PZI-000-PV1-002	Používá jednoduché nástroje a pomůcky při praktické činnosti.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ASO-000-PV1-004	Podílí se na směřování společné činnosti.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ZKV-000-PV1-005	Používá reálné nástroje při rukodělných činnostech.

Klíčové kompetence a gramotnosti

Kompetence k občanství a udržitelnosti, pracovní a podnikavost, k řešení problémů a komunikační. Matematická gramotnost: časová posloupnost, měření růstu, počet; čtenářská: informační knihy, popis procesu, vlastní záznam.

Přírodní a venkovní rozměr

Děti pečují o konkrétní místo a mohou sledovat výsledek své péče v čase. Ekologická témata nejsou podávána katastroficky; vycházejí z konkrétních a dítětem zvládnutelných činností: zalít, šetřit, opravit, uklidit, nepoškodit, vrátit kámen nebo větvičku tam, kde má význam.

Jazykové příležitosti

Spring, seed, flower, water, sun, grow, insect, bird. Angličtina se přirozeně váže na opakované rutiny péče a jednoduché pozorovací věty.

Pedagogická reflexe

Pedagog sleduje schopnost dítěte převzít díl odpovědnosti, vytrvat v dlouhodobější činnosti, sledovat změnu v čase a formulovat vlastní vysvětlení.

14. Léto – voda, pohyb, cesty a oslava

„Svět je větší než naše třída. Umíme se v něm pohybovat, objevovat ho, chránit se a sdílet radost s druhými.“

Cíl bloku

Blok propojuje pohyb, vodu, svět hmyzu a louky, orientaci, cestování, bezpečí a společné završení roku. U předškoláků přirozeně podporuje přechod do základní školy, vědomí vlastního pokroku a schopnost zvládat změnu.

Příklady vzdělávacích situací a témat

- Voda v létě: vlastnosti, přelévání, objem, ochlazení, odpařování a bezpečnost u vody.
- Louka a hmyz: pozorování, kresba detailu, opylování, šetné zacházení s živými organismy.
- Delší výpravy: plán cesty, orientační body, jednoduchá mapa, co potřebujeme do batohu.
- Pohybové výzvy, rovnováha, překážky, týmové hry bez zbytečného důrazu na soutěž.
- Cestování a rozmanitost lidí, míst a jazyků; bezpečné sdílení informací o sobě.
- Společná venkovní slavnost nebo výstava dětských projektů.
- Portfolio roku: co jsem se naučil/a, co mě bavilo, co už zvládnou sám/sama.
- Předškoláci: návaznost na ZŠ, práce s očekáváním, otázkami a emocemi spojenými se změnou.

Vybrané očekávané výsledky učení

Oblast	Kód OVU	Směřování v integrovaném bloku
Dítě a jeho tělo	DJT-PHJ-000-PV1-002	Pohybuje se v různém prostředí a terénu a rozvíjí obratnost.
Dítě a jeho tělo	DJT-PHJ-000-PV1-008	Vyhledává příležitosti k pohybu.
Dítě a svět	DAS-BCH-000-PV1-002	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.
Dítě a svět	DAS-PSP-000-PV1-001	Orientuje se v širším okolí školy a obce.
Dítě a jeho psychika	DJP-PMP-000-PV1-006	Orientuje se v prostoru a rovině a pojmenovává prostorové vztahy.
Dítě a jeho psychika	DJP-PDO-000-PV1-006	Reflektuje vlastní čtenářský nebo příběhový zážitek a sdílí ho.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-SLK-000-PV1-003	Přijímá rozmanitost lidí jako přirozenou.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-SLK-000-PV1-005	Sdílí informace s ohledem na vlastní soukromí a bezpečí.
Dítě, ten druhý a společnost	DDS-ASO-000-PV1-001	Poradí si v nové situaci přiměřeně svým možnostem.

Klíčové kompetence a gramotnosti

Kompetence osobnostní a sociální, komunikační, k řešení problémů, kulturní a k občanství a udržitelnosti. Matematická gramotnost: orientace, vzdálenost, objem a plánování; čtenářská: mapa, symbol, nápis, příběh cesty a portfolio.

Přírodní a venkovní rozměr

Příroda nabízí delší pobyt, větší pohybový prostor a možnost propojit více zkušeností v jedné výpravě. Děti se učí plánovat vybavení, sledovat počasí, chránit se před sluncem, hmyzem a dalšími riziky a respektovat pravidla u vody a na komunikaci.

Jazykové příležitosti

Summer, water, meadow, insect, sun, map, trip, school. Využíváme jednoduché navigační instrukce, písň, otázky a slovní zásobu vznikající přímo na výpravě.

Pedagogická reflexe

Pedagog vede dítě k reflexi pokroku. U předškoláků sleduje zejména samostatnost, orientaci v zadání, schopnost spolupracovat, zvládat změnu a požádat o pomoc.

15. Celoroční projekty, organizace dne a přechod do ZŠ

15.1 Celoroční průřezové programy

Program	Charakteristika
English every day	Krátké a opakované jazykové situace v průběhu dne: pozdrav, jídlo, oblékání, pohyb, písně, příběhy, pojmenování světa kolem nás. Nejde o frontální „hodinu angličtiny“.
Praktický život a Montessori inspirace	Sebeobsluha, péče o prostředí, přesypání, přelévání, práce s nástroji, třídění a materiály podporující soustředění a samostatnost.
Bádáme venku	Pravidelné pozorování místa, počasí, rostlin a živočichů, jednoduché otázky a experimenty, práce s lupou, měřením, mapou či fotografickým záznamem.
Art & Music	Hudba, rytmus, zpěv, výtvarné experimenty, land-art, modelování, dramatizace a práce s kulturním zážitkem.
Naše místo	Péče o okolí školy a zahrady, místní tradice, bezpečný pohyb v obci a vztah k lidem a místům, která děti pravidelně potkávají.
Předškolák	Dlouhodobá individualizovaná podpora školní připravenosti integrovaná do běžného programu a doplněná cílenými aktivitami podle potřeb dítěte.

15.1 Tradice, slavnosti a život místní komunity

Součástí vzdělávacího programu jsou tradiční slavnosti a společná setkání, která podporují vztah dětí k místnímu prostředí, kulturnímu dědictví a přirozenému rytmu ročních období. Vzdělávací nabídka může zahrnovat například podzimní slavnosti, svatomartinské tradice, adventní setkávání, masopust, vynášení Morany, velikonoční tvoření, oslavy příchodu jara a letní slavnosti. Děti se prostřednictvím příběhů, hudby, dramatizace, tvořivých činností a společných zážitků seznamují s kulturními tradicemi přiměřeně svému věku a individuálním možnostem. Jednotlivé slavnosti nejsou pevně stanoveným povinným obsahem, ale představují flexibilní vzdělávací příležitosti, které škola přizpůsobuje aktuálním potřebám a zájmům dětí.

15.2 Orientační rytmus dne

Konkrétní časy mohou být upraveny podle provozu a potřeb skupiny. Důležitější než minutový hamonogram je sled stabilních orientačních bodů a dostatek nepřerušovaného času na hru, činnost a pobyt venku.

Část dne	Pedagogický záměr
Příchod a volná činnost	Individuální přivítání, volná hra, práce v připraveném prostředí, krátká nabídka pedagoga.
Společné naladění	Ranní kruh podle potřeby skupiny, plán dne, rozhovor, píseň, příběh nebo otázka.
Dopolední blok	Svačina, venkovní vzdělávání, výprava, projekt, pohyb, práce v malých skupinách.
Oběd a sebeobsluha	Kultura stolování, samostatnost, klidný přechod k odpočinku.
Odpočinek	Spánek nebo klidová činnost podle věku a individuální potřeby dítěte.
Odpolední blok	Volná hra, tvoření, zahrada, dokončování projektu, individuální práce a postupné vyzvedávání.

15.3 Návaznost na základní školu

Přechod do základního vzdělávání podporujeme postupně a bez zbytečného školního drilu. Dítě má před nástupem do školy zažívat především vlastní kompetenci: umí se orientovat v běžné situaci, vyjádřit potřebu, soustředit se, pracovat podle instrukce, dokončit přiměřený úkol, spolupracovat a poradit si s neúspěchem. Při předávání informací respektujeme zákonné podmínky, ochranu osobních údajů a zájem dítěte.

Rodinám poskytujeme zpětnou vazbu o školní připravenosti a podle potřeby doporučení ke konzultaci s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem nebo dalšími odborníky.

16. Autoevaluace školy

Autoevaluace je systematické zjišťování, jak se daří naplňovat záměry ŠVP a vytvářet podmínky pro učení a pohodu dětí. Nejde o jednorázovou kontrolu, ale o cyklus: zjistit – porozumět – rozhodnout – změnit – znovu ověřit.

Oblast	Cíl / kritérium	Nástroje	Frekvence	Odpovědnost
Podmínky a klima	Děti se cítí bezpečně; prostředí podporuje samostatnost a soustředění.	Pozorování, týmová reflexe, zpětná vazba rodičů.	průběžně / pololetně	ředitelka + tým
Vzdělávací obsah	Integrované bloky jsou flexibilní a propojují všechny oblasti; venkovní vzdělávání je skutečnou součástí kurikula.	Třídní záznamy, portfolio projektů, hospitace, reflexe plánů.	měsíčně / ročně	pedagogové
Výsledky učení	Děti vykazují individuální pokrok v relevantních OVU, kompetencích a gramotnostech.	Pedagogická diagnostika, portfolio, záznamy o pokroku.	průběžně / min. 2× ročně	pedagogové
Individualizace	Nabídka odpovídá různým potřebám a žádná skupina dětí není systematicky opomíjena.	Případové reflexe, podpůrné plány, konzultace.	čtvrtletně	tým + ředitelka
Spolupráce s rodinou	Rodiče rozumějí programu a dostávají smysluplnou zpětnou vazbu o dítěti.	Rozhovory, dotazník, podněty a stížnosti.	1× ročně + průběžně	ředitelka
Profesní rozvoj	DVPP reaguje na potřeby programu a promítá se do praxe.	Plán DVPP, sdílení po kurzech, sebereflexe.	ročně	ředitelka + tým
Bezpečnost venku	Rizika jsou řízena přiměřeně a děti si osvojují bezpečné strategie.	Záznamy, rozbor incidentů, revize pravidel.	průběžně / ročně	ředitelka + tým
ŠVP jako celek	Dokument odpovídá RVP PV, realitě školy a zjištěním evaluace.	Roční hodnoticí zpráva ŠVP, pedagogická rada.	1× ročně	ředitelka

16.1 Vyhodnocování integrovaných bloků

Po ukončení nebo významné etapě bloku pedagog stručně zaznamená: které vzdělávací situace děti skutečně rozvíjely; jaké projevy učení pozoroval; které děti potřebují další příležitost nebo odlišnou podporu; co mělo vysokou motivaci a smysl; co bylo naopak zbytečně řízené nebo nefunkční; jakou otázkou či situací je vhodné navázat.

Vyhodnocování není založeno na „odškrtnutí tématu“. Kritériem je kvalita vzdělávací zkušenosti a individuální pokrok dětí.

17. Závěrečná ustanovení a odborná východiska

ŠVP je živý dokument. Jeho kvalita se ověřuje v praxi a pravidelně se porovnává s potřebami dětí, závazným RVP PV a výsledky autoevaluace. Při změně právních nebo kurikulárních podmínek ředitelka zajistí odpovídající aktualizaci.

17.1 Odborná a metodická východiska

- MŠMT. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – revidované znění vydané opatřením MŠMT v prosinci 2024; aktuální harmonogram implementace zveřejněný MŠMT v roce 2026.
- Národní pedagogický institut ČR. Revize RVP – předškolní vzdělávání: obecné části, klíčové kompetence, základní gramotnosti a vzdělávací oblasti. Dostupné na prohlednout.rvp.cz.
- Asociace lesních mateřských škol. Standardy kvality lesních mateřských škol a lesních klubů. Použito jako inspirační rámec pro vztahy, venkovní pedagogiku, dokumentaci a evaluaci.
- Archivní ŠVP Mateřské školy Průhonice (2016–2020) – využit jako lokální inspirační zdroj pro kontinuitu témat přírody a ročního rytmu; struktura a terminologie tohoto dokumentu jsou přepracovány podle revidovaného RVP PV.

17.2 Dokumenty navazující na ŠVP

- školní řád a provozní pravidla školy;
- třídní plánování a záznamy o průběhu vzdělávání;
- systém pedagogické diagnostiky a portfolia dětí;
- plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků;
- plán autoevaluace a roční vyhodnocení ŠVP;
- dokumentace podpůrných opatření podle potřeb konkrétních dětí.

Schvalovací doložka

Číslo jednací

.....

Projednáno dne

.....

Vydáno dne

.....

Účinnost od

.....

V Průhonicích dne: 1. 9. 2026

ředitelka školy